

נפשי שׁוּב

מתוך שיעורי תורת הנפש ע"י הגה"צ ר' יהושע נתן פייפער שליט"א, אבד"ק ברכת מנחם

גליון י"ד

"על דעת המקום ועל דעת הקהל"

חלק ב' - קשיי הנפש של אלו החיים על פי 'מה יאמרו הבריות'

נכונה וראויה עבורו אף אם הדבר אינו מוצא חן בעיני אנשים כל שהם, ודברי הבריות אינם גורעים ומפריעים לו כלל בהילוכו הנכון ובמעשיו המתוקנים לפי דרכו ומהותו.

**ה'אזמר בשבחין' של המצוה טאנץ'
מזכיר עד כמה שפל אדם החי על
דעת אחרים**

צא ולמד עד כמה מאושר המתנהג בשיקול דעת ומכיר את מעלותיו וחסרונותיו וחי חיי עצמו, לעומת החי על פי 'מה יאמרו הבריות' שמאבד את יישוב דעתו אפילו מדבר פעוט שאין בו ממש, וסובל על לא דבר, ממשל הגראמער ב'מצוה טאנץ' שמסדר בשבחין ומגולל את מעלת המחותר או קרוב המשפחה קודם שעומד לרקד לפני הכלה. ולא אחת האיש שמזמרים עליו, יושב וכולו אומר חרדה כבר משבוע קודם שמחת הנישואין, האם אכן הגראמער יספר ויגיד לעם נולד את כל מעשיו הטובים שעשה, והאם יפרסם ויגלה את יקר תפארת גדולתו בתורה ועבודה ובגמילות חסדים וכיוצא בזה, ואם בסופו של דבר הגראמער חיסר איזה מעלה או שבח שיש בו, הוא יושב ברוח תזזית וכועס, כיצד נשמת דבר זה ממנו ולא הזכיר

תוכן הענינים:

א. החובה לחיות חיי פנימיות ולהכיר את עצמו.

ב. משל ונמשל ה'מצוה טאנץ', המלמד כיצד נראה החושש מדעת הבריות.

ג. יוסף הצדיק לא התפעל מניסיונותיו, משום שלא הביט על סביבתו אלא בכח ה' ובכוחותיו הפנימיים.

ד. הטעם שאותם ההולכים אחר רצונות העולם מלאי עצב.

ה. הדימוי בין הנעלבין ואינם עולבים לגבורת השמש.

ו. ב' עובדות מצדיקי הדורות, שכשיודעים את האמת הבהירה, אין משגיחים בדעת העולם.

דעת הבריות ועושה רק מה שבכוחו, ואז היתה נפשו מלאה שמחה והנאה ממעשיו, ומתברך ביישוב הדעת ומנוחת אמת.

והרחבנו עוד ממקורות חז"ל, שכשנקודה זו בהירה ומאירה כחמה, שוב האדם אינו צריך שידברו עליו ויחשיבו את מעשיו, בידעו שהתנהגותו

החסרונות בהתנהגות על פי דעת העולם

במאמר הקודם הרחבנו ביסוד חשוב מאד, לפיו אחד מהענינים המביאים לחולשת הנפש, היא המציאות שאדם אינו פועל ועושה את מעשיו לפי מה שהוא באמת, היינו, שחושב ובודק קודם כל עובדא האם כך ראוי לו לעשות לפי מצבו ומהותו, אלא חי על פי 'מה יאמרו הבריות' ומנהג העולם, וחושב מחשבות ללא הרף כיצד ימצא חן בעיני אחרים, ופועל כרצונם - אף שהדבר נוגד את טבעו ועצמיותו, רק כדי שקרנו תרום בכבוד על ידם.

וביררנו באורך, שהתנהגות זו היא כולה לגריעותא, כי לבד מה שאיש זה כופר בטובתו של מקום שנתן לו כוחות עליונים וחפץ שיתנהג ויפעל בהם דווקא ולא בכלים של חברו, כשאדם מבקש לחיות לפי דעת הבריות, אין ביכולתו לבוא לידי סיפוק אמיתי, שכן מעשיו אינם לפי כוחותיו אלא לפי מה שעושה כדי להידמות ולהיחשב בעיני חבריו, וסופו שמגיע לידי כאב לב וחולי הנפש כשאנו מצליח לעשות מה שביקש. ולו חכמה היה משכיל, הרי שהיה עוצם עיניו מראות ואת אוזניו משמוע מה

המחפש כבוד ותהילה מאחרים אין לו כבוד עצמי, ורק הנותן לאחרים הוא זה שיכול להיות מכובד באמת, ולזה נקרא ה' מלך הכבוד' כי הוא היחידי שאינו צריך לכבוד ונותן הכל לבריותיו, ובלשונו של ה'שפת אמת' (פרשת וארא שנת תרל"ד ד"ה במדרש): כי מי שיש לו כבוד מאנשים אינו 'מלך הכבוד', כי אין הכבוד רק מאנשים המכבדין אותו, ונמצא נצרך להאנשים ובלעדן אין לו כבוד. אבל הקב"ה שנותן כבוד לכל מי שרוצה, נקרא 'מלך הכבוד' (תהלים כד, ז), שהכבוד שלו לתת למי שחפץ.

זאת כראוי לו, ולמה המחנות השני זכה לשבחים יותר ממנו.

וכשנעיין נא במילי, ימלא שחוק פינו עד כמה הכל הבלים היא מחשבתו של 'מחותן' זה שרוצה לקבל כבוד מאחרים ובטוח שכולם עסוקים בהאי ענינא, ולכן הוא מלא כעס על הבדחן שהשמיט ממעלותיו, אף שהאמת פשוטה היא, שהגראמער אינו מכירו על פי רוב כלל, וגם מעט השבחים שאמר הוא רק מה שבירר אצל כמה קרובי משפחה בקיצור נמרץ יום קודם החתונה, וזאת מלבד שקהל השומעים ברובם עייפים ואינם שומעים אפילו בחצי אוזן מה שאומרים אפילו על עצמם, וכל מה שאותו 'מחותן' סבור שהבריות ישבחו אותו כשישמעו את מעלותיו בשקר יסודו, ועל רגע נפסד זה הוא משקיע את כל כולו ורודף אחר דעת הבריות שמא ואולי יאמרו עליו איזה שבת, ועבור זה הוא כועס או שמח וטרוד כל ימי חייו, וכי אין זה רחמנות עליו ועל חייו ההולכים להבל וריק בשביל רגע אחד של 'ספק תהילה במצוה טאגן'?

יוסף הצדיק לא השגיח בערות מצרים וחי חיי נפש, ובזכות נקודה זו זכה למלוכה

וכאשר אמרנו כן ראינו ביוסף הצדיק, שהיה נער בן שבע עשרה שנה ללא מכר וגואל כשריד לערות מצרים, ואף שעמד בנסיון קשה עד מאד שהיה גדול מכל נסיונות האבות הקדושים (בראשית רבה

פז, ד) לא זו בלבד שלא קיבל על כך שכר, נענש ששמו אותו בבור מקום אשר אסירי המלך אסורים שם (בראשית לט, כ), ומכל מקום המשיך לדבוק בה' ולא הביט על הסובב אותו. כי בכל ימיו אשר חיה לא הביט על סביבתו ומה נחשב בעיניהם כדי למצוא חן בדרכם, אלא התהלך עם ה' וחי חיי פנימיות אף שסבל עבור זה רעות רבות וצרות, כי ידע שזוהי האמת וכך עליו לעשות אף שהעולם כולו זועק ואומר אכול ושתה ותהנה כי מחר נמות.

והאמת, שחוזקו הפנימי, הוא שעמד לו בסופו של דבר וגרם לו לצאת מבור השבי ולהיות משנה למלך מצרים, כי גם כשעמד לפני פרעה לא ביקש להחניף לפניו ולקבל כבוד על שהוזמן לפתור את חלום המלך אלא אמר בעוז וללא מורא 'בלעדי האלהים יענה את שלום פרעה' (שם מא, טו) והראה שהוא שלם באמונתו ובמעשיו, וזה הדבר שהשפיע על לב פרעה שאמר לו 'אין חכם ונבון כמוך' ונתן אותו על כל ארץ מצרים (שם לט-מ), כי פרעה שהיה מלך גדול ורם, ידע היטב שכדי להיות ראוי למלוכה וממשלה צריך להיות 'מלך' שהמח יהיה שליט על הלב [כמו שהארכנו בנידון זה במאמר 'אשימה עלי מלך'] ולא להתפעל מהבריות, ולכן כשראה את יוסף הצדיק עומד בגבורה מבלי לשנות את דעתו מפני אחרים, ידע והכיר מיד בגינוני מלכות שבו ושמו למשנה למלך.

הנוהג בהיפוך דרכו של עולם ומכבד אחרים, מוכיח שחי חיי אמת ולכן גופו מכובד ממילא על הבריות

ואמרו חז"ל במשנת אבות (פ"ד מ"א): 'איזהו המכובד המכבד את הבריות'. ובכלל דבריהם הקדושים, לבל יחשוב אדם שהדרך להשיג כתר וכבוד היא על ידי מציאת חן בעיני כולם, כמו ללמוד תורה כדי שיכבדו ויקראו 'רבי', או לפזר ממון רב לצדקה וכדו' על מנת ששמו יתנוסס בראש כל חוצות וכיוצא בזה, כי אדרבה איש כזה 'הרודף אחר הכבוד', שאין בו ערך אמיתי למעשיו אלא יושב ומצפה רק לשמוע מה יאמרו אחרים עליו, הבריות אינם מכבדים אותו כלל כי יודעים שעשה הכל כדי לקבל 'מנת כבוד', והמציאות מוכחת כמאה

שדווקא אותם אנשים שהרבו כבוד ביתם ועשו 'גבירש'ע חתונות' כדי שידברו עליהם, הם מלאי עצב ודיכאון

עדים, שגם המעט כבוד שכבר היה לו מאז 'בורח ממנו', משום שכולם רואים עד היכן הוא באמת נצרך לבריות ואין לו כח ועוז בעצמו. ואדרבה, רק המכבד את הבריות ויודע שאין בו שום פחיתות בזה שמכבד אחרים ומחשיבם ממנו, הוא זה שמכובד באמת בעיני הבריות, לפי שמוכח ממעשיו שהוא בר דעת ומוחו שליט עליו ויכול לתת כבוד לאחרים ואינו רואה בזה גירעון, והוא נכבד ונישא בעיני הכל והכבוד רודף אחריו (תנחומא פרשת ויקרא ג).

וכבר אמר רבה של ירושלים הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד זצ"ל שתיבת 'כבוד' חמש פעמים עולה במספר 'כסף', ללמד, שבמקרים רבים כדי להוציא מעט 'כסף' לצדקה, צריך לתת בתמורתו 'חמש מנות של כבוד', לפי שיש שאינם נותנים צדקה לקיים מצות 'פתח תפתח את ידך' (דברים טו, ח), אלא 'קונים' כבוד 'בעבור שנתן', וזוהי כל מטרת נדבת לבם, ואין לנו נצרכים לבריות כמותם, שתאבים למעט כבוד ומשלמים על זאת ממון רב.

הפועל ועושה את מעשיו כדי לרצות את העולם, מלא עצבון וטרדות

מסופר על עובר דרך שהלך ברחוב, וראה פועלים העמלים קשה במלאכתם לצבוע קיר כניסה בפתחו של בית גדול ומפואר. נענה ההלך ואמר לבעל הבית: אני סבור שכדאי לצבוע את הקיר הלז בצבע אחר, אנא ממך, עצור את המלאכה תיכף ומיד, ולך קנה את הצבע שביקשתי ממך. כעס בעל הבית ושאלו: מי שמך לאיש שר ושופט עלי שתאמר לי באיזה צבע לצבוע את ביתי. ענה האיש בחכמה: הרי כל הסיבה שהינך צובע את שערי ביתך בהדר, הוא כדי שהבריות יעצרו בדרכם ויאמרו, מה יפה בית זה ואשרי מי שדר בו ויקנאו בך, אם כן אתה תלוי

בדעת הבריות ורוצה לנקר את עיניהם, ולכן אני אומר לך שלדעתי צבע פלוני יפה יותר בעיני.

ומעשה זה שנמשלו ברור, יש לו המשך רווח ומצוי יותר שהכל יכולים להעיד עליהם, שדווקא אותם אנשים שהרבו כבוד ביתם ועשו 'גבירש'ע חתונות' כדי שידברו עליהם, הם מלאי עצב ודיכאון על אף שהשיגו לכאורה את מטרותם שהבריות יראו את כבודם וחשיבותם. כי כמו שאמרנו, כשאדם מתנהג על דעת המקום והקהל, כשעוברת שעה מועטת, הוא נוכח לראות באופן הברור ביותר, שאין מחשיבים אותו כלל מצד מעשיו אלו והכבוד בורח ממנו, ואדרבה דווקא אותם החיים את חייהם בצניעות ואינם תלויים בדעת אחרים, הם שזוכים לשבח יקר וגדולה. וכשאדם זה רואה מציאות זו נגד עיניו בעיניו, הוא מתמלא בכאב לב ועצבון ויכול לבוא לידי חולי ועגמת נפש.

השומעים חרפתם ואין משיבים דומים לחמה שמשיפיעה בלי רצון לקבל מאחרים

על פי האמור הנה, ביארנו בחן מה שאמרו בגמרא (גיטין לו, ב): 'תנו רבנן, הנעלבין ואין עולבים, שומעין חרפתן ואין משיבין, עושין מאהבה ושמחין ביסורין, עליהן הכתוב אומר (שופטים ה, לא) 'ואוהביו כצאת השמש בגבורתו'. שלא בכדי דימו חכמינו את אנשי מעלה אלו לגבורת השמש, כי השמש היא בבחינת 'משפיע', שאינה מקבלת כוחות מאחרים אלא שולחת ומשפיעה מקרני הודה ואורה לכל העולם, וכן הם גם אותם הנעלבין ואין עולבים, שומעין חרפתן ואין משיבין, עושין מאהבה ושמחין ביסורין, שאינם בבחינת 'מקבל' שמצפים לקבל טובה מאחרים וכועסים אם עושים איתם עוולה, כי טוב להם בחלקם והם יודעים לחיות את חייהם מבלי להזדקק להסכמת הציבור,

וכשאדם מזלזל בקהילה אחרת ל"ע או באיש ישראל - יהיה מי שיהיה, מתברר שפנימיותו ריקה מכל, ועבודת ה' שלו היא רק כדי שיהללו שמו ולא כדי להיות עבד נאמן לקונו.

ואדרבה הם נותנים ומשפיעים לאחרים כשמש זו ששולחת את קרניה להאיר לעולם כולו וליושביו, ולכן נאמר עליהם 'ואוהביו כצאת השמש' ד"קא.

טעמו ותשובתו של הרה"ק מווארקא זי"ע מדוע חסידים מחפשים להרבות את חצר רבם בחסידים

שמעו ואספרה חסידישער מעשה שיש בו לקח רב, כפי שסיפר המגיד משרים הנודע משרידי נובהרדוק ר' **יענקל'ה גלינסקי זצ"ל**: לאחר פטירתו של הרה"ק הרבי ר' בונם מפרשיסחא זי"ע כופפו עצמם רוב תלמידיו הקדושים תחת שבט הנהגתו של תלמידו הגדול הרה"ק רבי מנחם מנדל מקאצק זי"ע, חלקם הקטן שנותרו מפרשיסחא קיבלו את מרות בן הרר"ב - הרה"ק רבי אברהם משה מפרשיסחא זי"ע שלא האריך ימים, ולאחר הסתלקותו הסתופפו בצל הרה"ק רבי יצחק מווארקא זי"ע שהיה אף הוא מתלמידי פרשיסחא שהנהיג דרך בעבודת ה' של אהבת ישראל וקירוב, שהיתה שונה בהחלט מדרכה של קאצק שהיתה לחריפי מח שהיו בלתי לה' לבדו¹.

באחד מן הימים פגשו חסידי קאצק על אם הדרך לרבם, את כרכרתו של הרה"ק

מווארקא זי"ע נוכחם, ואחד מן החסידים שככל הנראה היה זחוח לב, פנה לרבי מווארקא ואמר בחוסר כבוד: ר' איציק'ל, מה לך כי נעשית רבי ומשפיע, תוכל לרדת מעגלתך ולהצטרף איתנו לקאצק ולהיכנס לרבי כבימים ימימה.

נענה הרבי מווארקא באהבתו הגדולה לכל איש ישראל והשיב לו בשאלה: מעולם לא ראינו ושמענו על אי מי שזכה בהגרלת הלאטרי"י [לוטון] שפנה לידידיו וביקש מהם לחלוק עמו בשווה את זכייתו הגדולה, מדוע אם כן כשחסידים זוכים לנסוע לרבם לקנות ממנו קניני תורה ויראה, רצונם שאחרים יצטרפו עמם במסעם, והרי אם יהיו לרבי חסידים רבים, הוא יהיה טרוד יותר ולא יהיה לו פנאי עבורם להדריכם בעבודת ה'. אין זה אלא שהחסידים עצמם אינם בטוחים שרבם הוא אכן גברא רבה וראוי להיות רבי, ועל מנת ליישב את לבם, רצונם שכולם יענו אחר רבם 'קדוש קדוש' ויעידו עליו שהוא ראוי לאותה אצטלא, אף על פי שבסופו של דבר יגרע מחלקו אצל הרבי, והעיקר שלא יאמרו עליו שנכשל ברבי שאינו הגון. סיים הרה"ק מווארקא זי"ע ואמר לאותו חסיד: מכיר אני את רבך מקדם מאז היותנו בפרשיסחא ונפשנו קשורה זו בזו, תנוח דעתך, רבך גדול די והותר, ואינך צריך שאבוא איתך כדי שתתוודע על כל כך.

כשנעמיק בעובדא זו נוכל למצוא בה שוב את היסוד שאמרנו ולהוסיף עליו, שכשאדם אינו חי את חיי עצמו וטרוד בלחשוב מחשבות מה יאמרו ויגידו עליו ועוסק בלהשפיל אחרים, כאותם חסידים שרוצים שאחרים יסעו לרבם, רק כדי שלא יוברר שהם טעו באדם שאינו הגון, אזי לא די שעיקר נקודת החיים שלו חסרה ואינה, אלא גם חסידות אין בו, כי חסידות עניינה להיות 'מתחסד עם קונו', לדעת מה דרכו בעבודת ה' ולהטיב לאחרים אף על פי שהעולם אינו מחשיב זאת, וכאברהם אבינו בשעתו

1. על ההבדל בין שיטת קאצק לשיטת ווארקא נציין למה שהביא בספר 'בית קוצק' (עמוד מח), ממה שאמר הרה"ק מווארקא זי"ע עצמו: 'מווארשה ללובלין הרחוקה, יש המסיעים אנשים לכל עיר או כפר שבדרך ללובלין, ואינם דוחים פני נוסע, ומהם יש המקבלים רק את הנוסעים ללובלין ודוחים כל נוסע אחר. אני נוסע עם עגלתי, בא יהודי ומבקש לנסוע לתחנה האחרונה, מה טוב ומה נעים, בא יהודי ורוצה לנסוע עמי רק עד לתחנה שבאמצע הדרך, אינני דוחה פניו. אך הרבי מקאצק אינו גורס זאת, ומעלה לעגלתו רק את המבקש לנסוע עמו עד הסוף, וזה שחפץ לרדת באמצע הדרך, הוא שולח מעל פניו, וזהו ההבדל בין קאצק לווארקא'.

2. על האהבה הגדולה שהיתה בין קדושי עליונים אלו ראה בספר מאיר עיני הגולה (אותיות רז-רט) שזה לשונו שם: בכמה דברים חשובים הנוגעים לכלל ישראל לא רצה הרה"ק מווארקא זצ"ל לעשות על דעת עצמו ונתייעץ בעצת קדוש ישראל אדמו"ר מקאצק זצ"ל וכו', ואף כי בין כתות חסידי קאצק וחסידי ווארקא היה פירוד דעות, אבל בין רבותיהם הקדושים שררה אהבה גדולה וכריתת ברית של ידידות נאמנה וכו'. גם הרה"ק מווארקא זצ"ל בעצמו בענינים גדולים של כלל ישראל החליט בדעתו יחד עם בעל החידושי הרי"ם זצ"ל לשאול את פי קדשו של אדמו"ר מקאצק זצ"ל וכאשר יאמר כן יעשו וכו'. ובנוסף מכתב שכתב הרה"ק מווארקא זי"ע לאדמו"ר מקאצק זי"ע כתב לאמר: לכבוד ידיד לבבי הרב הקדוש וכו'קש"ת מו"ה מנחם מענדיל נ"י שיח"ל לאו"ט. הנני בעת הרצון באתי, לעורר הברית אהבה שנוכח נא איש את אחיו לטובה עם כל הנולדים לטובה וכו'.

שהיה ה'חסיד' הראשון (ויקרא רבה יא, ה) שעשה את רצון ה' אף על פי שהעולם כולו היה בצד אחד והוא עמד בצד השני, וכולם זלזלו בו ובעבודתו, משום שידע כי מעשיו רצויים לפני ה' וכך עליו לנהוג אף על פי שהעולם כולו טועה וסובר אחרת, וכך הוא האמת שאינה משתנה אף אם הדבר אינו מוצא חן בעיני העולם, וכשאדם מזלזל בקהילה אחרת ל"ע או באיש ישראל - יהיה מי שיהיה, מתברר שפנימיותו ריקה מכל, ועבודת ה' שלו היא רק כדי שיהללו שמו ולא כדי להיות עבד נאמן לקונו.

אחרי רבים להטות לא נאמר כשהאמת בהירה ונהירה

בלשונם של חסידים מורגל לספר על ה'בעל שם טוב ממכלשטאט' - הגה"ק רבי זעקל לייב וואַרמסער זצ"ל, שעוד בילדותו פקיע שמיה כעילוי עצום מלא מדע וחכמה, וכל בני עירו סחו אחריו בפלא ובקשו להתבשם מחכמתו ופקחותו.

עוף השמים הוליך את הקול, ושמעו הגדול של היניק והחכים הגיע עד לאוזני מושל המחוז - הגרף אלברכט שהתגורר בפורסטנאו הסמוכה למיכלשטאט, והוא ביקש לבדוק אם אכן גאונו וגדלותו של הילד גדולה כל כך, ולשם כך הזמינו לטרקלין ארמונו כדי להשתעשע יחד ברזי חכמה ותבונה.

ביום המיועד ובשעה הנקובה, בא העילוי הצעיר לחצר גינת הבית, והמתין בניחותא לאחד ממשרתי הבית שידריכו ויורה לו את הדרך לחדרו של הגרף. משעבר זמן רב ושאישי לא נראה בכל התחום, הבין הילד כי הגרף מבקש לנסותו ולבודקו, שימצא לבדו את חדר המלכות ויגיע אליו מבלי להסתייע באיש. הביט ה'בעל שם' מהכא להתם ומהתם להכא, וכעבור זמן מועט מצא והגיע לחדרו של הגרף לעיניו המשתאות של כל הנוכחים.

פנה הגרף לילד ושאל: כיצד ידעת היכן אני נמצא, אף שלא היה מי שיוורה לך איה מקום כבודי.

ענה הבע"ש: נשאתי את עיני לחלונות הארמון, וראיתי שכולם היו מוגפים וסגורים עד שלא היה ניתן להסתכל דרכם, ורק חלון אחד מכולם פתוח למחצה ואין לו וילון שיסתיר את שנעשה מבחוץ, ומכך הסקתי שהגרף עומד בחלון זה, כדי להביט להיכן אפנה, וידעתי ששם הוא החדר שעלי לבוא לשם.

הגרף שנכח לראות את חכמתו של הילד, ביקש לצודו באמונתם השפלה ל"ע ושאלו: אמור לי ילד חכם, אם משרתים נאמנים היו מקדמים את פניך, אלא שחלקם היו מורים לך לפנות לצד אחד והאחרים לצד אחר, להיכן היית פונה ומדוע?

הייתי פונה להיכן שהרוב היו אומרים שכך כתוב בתורה (שמות כג, ב) - השיב הילד.

לפי תשובתך זו - השלים הגרף את שאלתו: הרי רוב בני המדינה הינם נוצרים הכופרים בתורה ובמשה עבד ה', מדוע אם כן אינך הולך אחר הרוב ומאמין באמונת רוב העולם כפי שהורית

בעצמך.

לא איחר הנער להשיב לדברי ההבל וענה בעוז ובעוזות דקדושה: סברא זו של ההליכה אחר הרוב נכונה רק כשהאמת אינה ידועה וקשה לבררה, ולמשל אם לא הייתי יודע היכן נמצא הגרף, אך כעת שאני יודע ללא ספק היכן מקום מושבו של הגרף, אם יאמרו לי עתה אלף מעבדי הגרף שחדר הרם הוא במקום אחר לא אאמין להם, שכן אני יודע בבירור היכן הוא חדר הכבוד. וכמו כן, מי שמסופק ואינו יודע מי עשה ומי ברא את כל אלה, הוא שהולך אחר הרוב הטועה, אך לי ולכל בר דעת שבהיר ונהיר לנו מי יצרנו ומי מנהג את עולמו בחן בחדס וברחמים, אף אם טיפשים רבים שהם רוב העולם יכחישו זאת, האמת לא תנוע שה' מְלַךְ ימְלֹךְ וימלוך ולו אנחנו עמו וצאן מרעיתו.

ולכשתמצא, הן הן הדברים הנקנים באמירה הנה, שאיש ישראל שאמיתות דרכו מובררת לו הן באמונה בה' והן באמונה בכוחות עצמו ובדרך חייו, אסור לו להשגיח כלל על מה יאמרו הבריות, ועליו לעשות כראוי לו דווקא, וממילא הוא אינו מתפעל מדברי העולם אליו ועליו וגם כוחות נפשו מחוזקים ועומדים, משום שידוע שהאמת והצדק איתו ושווא תשועת אדם.

נקודות העולות
מן המבואר:

חשיבת נפש

המעריך ומכיר את עצמו, אינו צריך כבוד וגדולה מאחרים, ואדרבה מכבד אותם כי יודע שאין נגרע לו מזה כלום.

הלימוד מיוסף הצדיק, לעמוד בעוז גם בנסיגות קשים כשיודעים את האמת הפנימית, מבלי להיות תלוי בדעת הסובבים.

העצבות והמרה שחורה שיש לאלו שעושים את מעשיהם כדי לקבל כבוד מהבריות, ובחינת ה'שמש' המאירה לכל של אותם החיים חיי פנימיות.

כשהאמת מבוררת וידועה לאדם, הוא אינו צריך אחרים שיסיכמו איתו.

נתנדב לעילוי נשמת הרבנית הצדקנית

מרת **רבקה** בת הרב ר' **נפתלי הירץ** ע"ה
אשת חבר הגאון הגדול רבי משה דוד שטיינזארצל זצ"ל
ראש ישיבת באבוב ואבד"ק בית אפרים
נפטרה חול המועד סוכות דהאי שתא תנצב"ה

לקבלת הגליון והשיעורים, להערות והנצחות

נא לפנות לכתובת מייל
office@nafshyyeshoveiv.org

קו השיעורים 718-400-7566
בארץ ישראל: 077-850-9310

